

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

19 december 2018

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van 1 augustus 1985
houdende fiscale en andere bepalingen wat de
hulp aan de slachtoffers van terrorisme betreft**

AMENDEMENTEN

ingediend in plenaire vergadering

Zie:

Doc 54 3258/ (2018/2019):

- 001: Wetsontwerp.
- 002: Amendementen.
- 003: Verslag.
- 004: Tekst aangenomen door de commissie.
- 005: Amendement.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

19 décembre 2018

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 1er août 1985 portant des
mesures fiscales et autres en ce qui concerne
l'aide aux victimes du terrorisme**

AMENDEMENTS

déposés en séance plénière

Voir:

Doc 54 3258/ (2018/2019):

- 001: Projet de loi.
- 002: Amendements.
- 003: Verslag.
- 004: Texte adopté par la commission.
- 005: Amendement.

Nr. 21 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 4

De bepalingen onder 1° en 2°, die respectievelijk de bepalingen onder 2° en 3° worden, doen voorafgaan door een bepaling onder 1°, luidende:

“1° vóór het eerste lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

“Worden als daden van terrorisme beschouwd, de in artikel 137, § 2 en 3, van het Strafwetboek opgesomde misdrijven wanneer zij doelbewust worden gepleegd en verband houden met een individueel of collectief initiatief dat ertoe strekt de openbare orde ernstig te verstoren door middel van intimidatie of terreur.””

VERANTWOORDING

Deze verantwoording neemt de redenering over die professor Paul Martens heeft geformuleerd naar aanleiding van de bespreking van het wetsontwerp met betrekking tot de vergoeding van de schade van de slachtoffers van daden van terrorisme. Hij schreef deze redenering neer overeenkomstig de aanbevelingen van de onderzoekscommissie “terroristische aanslagen”:

“In de wet moet de daad van terrorisme duidelijk worden gedefinieerd. Artikel 2 van de wet van 18 juli 2017 betreffende de oprichting van het statuut van nationale solidariteit definieert die daad als “een daad van terrorisme bedoeld in artikel 42bis van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen en zijn uitvoeringsbesluiten”. Dat artikel stelt dat “(d)e Koning [...] bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad [overgaat] tot de erkenning van daden als daden van terrorisme”. Deze manier van wetgeven strekt niet tot aanbeveling. De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft meermaals gewezen op de gebreken van wetgeving “via verwijzing”.

Voorts verleent artikel 42bis de Koning de totale bevoegdheid voor het definiëren van de daad van terrorisme. In de parlementaire voorbereiding van de wet van 1 april 2007 betreffende de verzekering tegen schade veroorzaakt door

N° 21 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 4

Faire précéder les 1° et 2°, devenant respectivement les 2° et 3°, par un 1°, rédigé comme suit:

“1° avant l’alinéa premier est inséré un alinéa, rédigé comme suit:

“Constituent des actes de terrorisme les infractions, énumérées à l’article 137, paragraphes 2 et 3 du Code pénal, lorsqu’elles sont commises intentionnellement en relation avec une entreprise individuelle ou collective ayant pour but de troubler gravement l’ordre public par l’intimidation ou la terreur.””

JUSTIFICATION

Nous reprenons ici la justification offerte par le Professeur Paul Martens, à l’occasion de la proposition de loi relative à la réparation des dommages subis par les victimes d’actes terroristes qu’il a rédigée conformément aux recommandations de la Commission Attentats:

“Il est indispensable de donner, dans la loi, une définition claire de l’acte de terrorisme. L’article 2 de la loi du 18 juillet 2017 relative à la création du statut de solidarité nationale le définit comme “un acte de terrorisme visé à l’article 42bis de la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres et ses arrêtés d’exécution”. Selon cet article, “Le Roi procède par un arrêté royal délibéré en conseil des ministres à la reconnaissance d’actes en tant qu’actes de terrorisme”. Cette manière de légiférer n’est pas à recommander. La section de législation du Conseil d’État a souvent dénoncé les défauts d’une législation “par référence”.

Ensuite, l’article 42bis délègue au Roi la totalité du pouvoir de définir l’acte de terrorisme. Dans les travaux préparatoires de la loi du 1er avril 2007 relative à l’assurance des dommages causés par le terrorisme, la section de législation a critiqué

terrorisme heeft de afdeling Wetgeving kritiek geuit op de al te ruime bevoegdheden die aan de Koning werden verleend om essentiële elementen van de wet te bepalen (DOC 51 2848/001, blz. 34 en 35).

Dat Hem de bevoegdheid wordt verleend een daad van terrorisme als dusdanig te erkennen, valt nog te begrijpen, op voorwaarde echter dat hij een definitie hanteert waarvan de essentiële elementen in de wet worden vermeld. Momenteel bestaan er meerdere definities van de daad van terrorisme. Zo staat er één in artikel 137 van het Strafwetboek, een andere in artikel 2 van de wet van 1 april 2007 betreffende de verzekering tegen schade veroorzaakt door terrorisme, nog één in artikel 55*quater* van de Waalse Codex van successierechten en ook één in artikel 421-1 van de Franse *Code Pénal*. Op die laatste definitie hebben we ons geïnspireerd.

Er werd een verduidelijking aan toegevoegd die nuttig kan zijn, met name dat de schade het gevolg moet zijn van een aanslag die in België heeft plaatsgevonden. Zo hebben Duitse slachtoffers van een aanslag in Tunesië schadevergoeding gevraagd van het Franse FGTI (het Franse garantiefonds voor terreurslachtoffers), omdat de aanslag in Frankrijk was "beraamd". Met betrekking tot die feiten had het hof van assisen van Parijs immers enkele veroordelingen uitgesproken.

Het Franse Hof van Cassatie heeft de eis van de Duitse slachtoffers verworpen op grond van het feit dat de plaats waar de daden worden gepleegd "*est celui où survient l'atteinte à la personne de la victime*" (Cass. fr., 5 september 2013)."

des délégations trop larges données au Roi pour définir des éléments essentiels de la loi (DOC 51 2848/001, pp. 34 et 35).

Qu'un pouvoir lui soit donné pour "reconnaître" un acte de terrorisme est admissible, à condition qu'il fasse application d'une définition dont les éléments essentiels sont dans la loi. Il existe actuellement plusieurs définitions de l'acte terroriste. On en trouve une à l'article 137 du Code pénal, une autre à l'article 2 de la loi du 1er avril 2007 relative à l'assurance contre les dommages causés par le terrorisme, une autre à l'article 55*quater* du Code wallon des droits de succession, une autre à l'article 421-1 du Code pénal français. C'est de cette dernière définition qu'on s'est inspiré.

On y a ajouté une précision qui peut être utile en soulignant que les dommages doivent provenir d'un attentat qui s'est produit en Belgique. En France, des victimes allemandes d'un attentat perpétré en Tunisie ont demandé au FGTI français de les indemniser parce que l'attentat avait été "préparé" en France, ce qui ressortait de condamnations prononcées par la Cour d'assises de Paris.

La Cour de cassation française a rejeté la demande des victimes allemandes au motif que le lieu de commission des actes "*est celui où survient l'atteinte à la personne de la victime*" (Cass. fr., 5 septembre 2013)."

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
 Georges DALLEMAGNE (cdH)
 Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 22 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 9

In het ontworpen artikel 42sexies, de tweede paragraaf weglaten.

VERANTWOORDING

Het is onaanvaardbaar dat de Staat zou overwegen de door hem aan het slachtoffer toegekende, karige financiële bijstand terug te vorderen. Deze financiële bijstand brengt het begrotingsevenwicht van de Staat op geen enkele wijze in gevaar.

De heer Guillaume Denoix de Saint-Marc, voorzitter van de *Association française des victimes de Terrorisme*, gaf tijdens zijn hoorzitting in de commissie voor de Justitie van 23 oktober aan dat het correct vergoeden van de slachtoffers neerkomt op het bestrijden van terrorisme.

De Staat moet op dat vlak ten volle zijn verantwoordelijkheid nemen en mag zich niet langer beperken tot het verschaffen van residuaire bijstand.

N° 22 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 9

À l'article 42sexies en projet, supprimer le paragraphe 2.

JUSTIFICATION

Il est inadmissible pour l'État de projeter de retirer à la victime la faible aide financière qu'il lui accorde. Cette aide financière ne menace aucunement l'équilibre budgétaire de l'État.

“Indemniser correctement les victimes d'actes de terrorisme revient à lutter contre le terrorisme”, disait Guillaume Denoix de Saint-Marc, président de l'Association française des victimes de Terrorisme, lors de son audition devant la Commission de la Justice le 23 octobre.

L'État doit, dans ce domaine, assumer pleinement sa responsabilité, et ne plus la reléguer à une aide résiduaire.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
 Georges DALLEMAGNE (cdH)
 Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 23 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 11/1 (*nieuw*)**Een artikel 11/1 invoegen, luidende:**

“Art. 11/1. In Hoofdstuk III, Afdeling IV, van dezelfde wet, wordt een onderafdeling 4 ingevoegd, luidende:

“Onderafdeling 4. Bijzondere bepalingen inzake de vergoeding van de slachtoffers van terrorisme door het Waarborgfonds”.”

VERANTWOORDING

Voor de samenhang en de bevattelijkheid van wat in de wet bepaald staat, is het belangrijk een onderafdeling toe te voegen die speciaal aan de bevoegdheden van het nieuwe Waarborgfonds voor de slachtoffers van terroristische daden wordt gewijd.

N° 23 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 11/1 (*nouveau*)**Insérer un article 11/1, rédigé comme suit:**

“Art. 11/1. Dans le Chapitre III, Section IV, de la même loi, il est inséré une sous-section 4, rédigée comme suit:

“Sous-section 4. Dispositions particulières relative à l’indemnisation des victimes de terrorisme par le Fonds de garantie”.”

JUSTIFICATION

Il est important, pour la cohérence et la lisibilité du prescrit légal, d’ajouter une sous-section spécialement dédiée aux compétences du nouveau Fonds de garantie aux victimes d’actes de terrorisme.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
 Georges DALLEMAGNE (cdH)
 Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 24 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 11/2 (nieuw)

Een artikel 11/2 invoegen, luidende:

“Art. 11/2. In de voormelde onderafdeling 4 wordt een artikel 42octodecies ingevoegd, luidende:

“Art. 42octodecies. Deze bepalingen zijn van toepassing op de Belgische of buitenlandse slachtoffers met lichamelijke letsels of psychische stoornissen ten gevolge van in België gepleegde aanslagen, alsook op de Belgische slachtoffers van aanslagen die in het buitenland werden gepleegd, overeenkomstig het bepaalde in artikel 42bis.””

VERANTWOORDING

De wet van 13 november 2011 voorziet alleen in de vergoeding van “lichamelijke letsels”, maar hier wordt ook de vergoeding beoogd van “psychische stoornissen”, wat een belangrijke eis van de slachtofferverenigingen is. Ook in Frankrijk stond dit punt op de agenda. Het FGTI stemde in met de vergoeding van een “*préjudice d’angoisse*” voor rechtstreekse slachtoffers en een “*préjudice d’attente et d’inquiétude*” voor sommige naasten. Die laatste vergoeding is alleen van toepassing indien het slachtoffer is overleden. Gelet op het aantal betrokken partijen werd bij artikel 4, § 1, van de wet van 13 november 2011 een “Comité van wijzen” ingesteld. Dat idee wordt hier evenwel niet overgenomen. De vereiste van een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad lijkt de vertegenwoordiging van alle betrokken overheden te waarborgen.

N° 24 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 11/2 (nouveau)

Insérer un article 11/2, rédigé comme suit:

“Art. 11/2. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42octodecies rédigé comme suit:

“Art. 42octodecies. Les présentes dispositions s’appliquent aux victimes belges ou étrangères qui ont subi des lésions physiques ou des troubles psychiques causés par des attentats qui se sont produits en Belgique, et aux victimes belges d’attentats qui se sont produits à l’étranger, conformément au prescrit de l’article 42 bis.””

JUSTIFICATION

Contrairement à la loi du 13 novembre 2011, qui n’indemnice que “les lésions corporelles”, on vise aussi “les troubles psychiques”. C’est une revendication essentielle des associations de victimes. La question s’est posée en France et le FGTI a admis d’indemniser “un préjudice d’angoisse pour la victime directe et un préjudice d’attente et d’inquiétude pour certains proches”, ce dernier n’étant pris en compte que si la victime décède. On n’a pas repris l’idée d’un “Comité des sages” créé par l’article 4. § 1er de la loi du 13 novembre 2011 et qui se justifiait par le nombre d’intervenants. L’exigence d’un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres semble garantir l’intervention de toutes les autorités intéressées.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
 Georges DALLEMAGNE (cdH)
 Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 25 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 11/3 (nieuw)

Een artikel 11/3 invoegen, luidende:

“Art. 11/3. In de voormelde onderafdeling 4 wordt een artikel 42novemdecies ingevoegd, luidende:

“Art. 42novemdecies. Wanneer een terroristische aanslag plaatsgrijpt, wordt, op verzoek van de minister van Justitie en binnen vijftien dagen na dat verzoek, bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepaald of die aanslag beantwoordt aan de in artikel 42bis opgenomen definitie.

Dat koninklijk besluit wordt onverwijld in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.””

VERANTWOORDING

De wet van 13 november 2011 voorziet alleen in de vergoeding van “lichamelijke letsels”, maar hier wordt ook de vergoeding beoogd van “psychische stoornissen”, wat een belangrijke eis van de slachtofferverenigingen is. Ook in Frankrijk stond dit punt op de agenda. Het FGTI stemde in met de vergoeding van een “*préjudice d’angoisse*” voor rechtstreekse slachtoffers en een “*préjudice d’attente et d’inquiétude*” voor sommige naasten. Die laatste vergoeding is alleen van toepassing indien het slachtoffer is overleden. Gelet op het aantal betrokken partijen werd bij artikel 4, § 1, van de wet van 13 november 2011 een “Comité van wijzen” ingesteld. Dat idee wordt hier evenwel niet overgenomen. De vereiste van een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad lijkt de vertegenwoordiging van alle betrokken overheden te waarborgen.

N° 25 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 11/3 (nouveau)

Insérer un article 11/3, rédigé comme suit:

“Art. 11/3. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42novemdecies rédigé comme suit:

“Art. 42novemdecies. Lorsqu’un attentat terroriste survient, à la demande du ministre de la justice, un arrêté royal délibéré en conseil des ministres détermine, dans les quinze jours de la demande, s’il correspond à la définition mentionnée à l’article 42 bis.

Cet arrêté royal est publié sans délai au moniteur belge”.”

JUSTIFICATION

Contrairement à la loi du 13 novembre 2011, qui n’indemnice que “les lésions corporelles”, on vise aussi “les troubles psychiques”. C’est une revendication essentielle des associations de victimes. La question s’est posée en France et le FGTI a admis d’indemniser “un préjudice d’angoisse pour la victime directe et un préjudice d’attente et d’inquiétude pour certains proches”, ce dernier n’étant pris en compte que si la victime décède. On n’a pas repris l’idée d’un “Comité des sages” créé par l’article 4, § 1er, de la loi du 13 novembre 2011 et qui se justifiait par le nombre d’intervenants. L’exigence d’un arrêté royal délibéré en conseil des ministres semble garantir l’intervention de toutes les autorités intéressées.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
 Georges DALLEMAGNE (cdH)
 Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 26 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 11/4 (*nieuw*)**Een artikel 11/4 invoegen, luidende:**

“Art. 11/4. In de voornoemde onderafdeling 4 wordt een artikel 42vicies ingevoegd, luidende:

“Art. 42vicies. Zodra een terroristische aanslag plaatsgrijpt, belast de minister van Justitie het federaal parket ermee een cel voor opvang en begeleiding van de slachtoffers op te richten. De cel stelt een lijst op met de slachtoffers van de aanslag, hun rechthebbenden en hun advocaten en houdt die lijst bij de tijd.””

VERANTWOORDING

Overeenkomstig de aanbevelingen van de onderzoekscommissie “terroristische aanslagen” is het van het grootste belang dat na een aanslag snel een lijst wordt opgesteld.

N° 26 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 11/4 (*nouveau*)**Insérer un article 11/4, rédigé comme suit:**

“Art. 11/4. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42vicies, rédigé comme suit:

“Art. 42vicies. Dès que se produit un attentat terroriste, le ministre de la justice charge le parquet fédéral de constituer une cellule d’accueil et d’accompagnement des victimes. La cellule dresse et tient à jour une liste des victimes de l’attentat, de leurs ayants droit et de leurs avocats.””

JUSTIFICATION

Il est primordial qu’une liste soit rapidement dressée suite à un attentat, conformément aux recommandations de la Commission Attentats.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
 Georges DALLEMAGNE (cdH)
 Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 27 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 11/5 (*nieuw*)**Een artikel 11/5 invoegen, luidende:**

“Art. 11/5. In de voornoemde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciesselmeel ingevoegd, luidende:

“Art. 42viciesselmeel. De minister van Justitie belast de cel voor opvang en begeleiding ermee om, binnen de maand waarin het in artikel 3 bedoelde koninklijk besluit wordt bekendgemaakt, aan het Waarborgfonds een voorlopige lijst van slachtoffers, hun rechthebbenden en hun advocaten te bezorgen.””

VERANTWOORDING

Overeenkomstig de aanbevelingen van de onderzoekscommissie “terroristische aanslagen” is een snelle informatie-uitwisseling tussen de overheidsdiensten van wezenlijk belang.

N° 27 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 11/5 (*nouveau*)**Insérer un article 11/5, rédigé comme suit:**

“Art. 11/5. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciesselmeel rédigé comme suit:

“Art. 42viciesselmeel. Le ministre de la justice charge la cellule d’accueil et d’accompagnement de communiquer au Fonds de garantie une première liste de victimes, de leurs ayants droit et de leurs avocats, dans le mois de la publication de l’arrêté royal visé à l’article 3.””

JUSTIFICATION

Conformément aux recommandations de la Commission Attentats, une communication rapide des informations entre les services de l’État est essentielle.

Christian BROTCORNE (cdH)
Laurette ONKELINX (PS)
Annick LAMBRECHT (sp.a)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
Georges DALLEMAGNE (cdH)
Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 28 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 11/6 (nieuw)

Een artikel 11/6 invoegen, luidende:

“Art. 11/6. In de voornoemde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciesbis ingevoegd, luidende:

“Art. 42 viciesbis. § 1. De aanvraag tot schadeloosstelling wordt ingediend bij het Waarborgfonds. De aanvraag wordt ondertekend door het slachtoffer, zijn rechthebbende of zijn advocaat en vermeldt:

1° de precieze omschrijving van het schadelijke feit, alsook van de plaats en de datum ervan;

2° de omstandigheden waarin de menselijke schade zich heeft voorgedaan;

3° de beschrijving van de geleden menselijke schade.

Bij de aanvraag worden alle nuttige bewijsstukken gevoegd.

De verzoeker bewijst met alle mogelijke rechtsmiddelen dat hij voldoet aan de in deze wet bepaalde voorwaarden.

De Koning bepaalt de nadere toepassingsregels van deze paragraaf.

§ 2. De in § 1 bedoelde procedure is een minnelijke, facultatieve en kosteloze procedure. Ze doet geen afbreuk aan het recht van de slachtoffers of van hun rechthebbenden om, overeenkomstig de regels van het gemeen recht, de vergoeding van hun schade voor de rechtbanken te vorderen.”

VERANTWOORDING

Aangezien de aan de Koning verleende machtiging louter de nadere regels betreft, lijkt zij verenigbaar te zijn met de vereisten die voortvloeien uit het legaliteitsbeginsel.

N° 28 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 11/6 (nouveau)

Insérer un article 11/6, rédigé comme suit:

“Art. 11/6. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciesbis, rédigé comme suit:

“Art. 42viciesbis. § 1er. La demande d’indemnisation est introduite auprès du Fonds de garantie. Elle est signée par la victime ou son ayant droit, ou son avocat et elle contient:

1° l’indication précise du fait dommageable, de son lieu et de sa date;

2° les circonstances dans lesquelles le dommage humain s’est produit;

3° la description du dommage humain subi.

Cette demande est accompagnée de toutes les pièces justificatives utiles.

Le demandeur établit par toute voie de droit qu’il réunit les conditions prévues par la présente loi.

Le Roi détermine les modalités d’application du présent paragraphe.

§ 2. La procédure visée au paragraphe 1er est une procédure amiable, facultative et gratuite. Elle ne porte pas préjudice au droit des victimes ou de leurs ayants droit de réclamer, conformément aux règles du droit commun, l’indemnisation de leur dommage devant les Tribunaux.”

JUSTIFICATION:

En ce qu’elle ne porte que sur “les modalités”, la délégation au Roi semble compatible avec les exigences du principe de légalité.

De minnelijke procedure stemt overeen met die van de wet van 13 november 2011. In die wet werd die procedure ingesteld bij het Motorwaarborgfonds. Dat fonds werd hier vervangen door de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden. Vooraf moet echter worden beslist of het vergoeden wel degelijk aan die commissie wordt toevertrouwd en – vooral – hoe de vergoedingen zullen worden gefinancierd. Wij herinneren eraan dat in Frankrijk driekwart van het bedrag wordt gefinancierd middels een aan de verzekeringsmaatschappijen opgelegde bijdrage.

De mogelijkheid tot dagvaarding voor de rechtbank hebben wij behouden, omdat het ondenkbaar lijkt iemand het grondrecht op een billijk proces te ontnemen.

La procédure amiable reprend celle de la loi du 13 novembre 2011. Dans celle-ci, elle avait lieu devant le Fonds de garantie automobile. On l'a remplacé par la Commission d'aide financière aux victimes d'actes de violence. Mais il s'agira, préalablement, de décider si c'est bien cette Commission qui se charge d'indemniser et, surtout, comment le financement des indemnités sera assuré. On rappelle qu'en France ce financement provient, aux trois-quarts, d'une cotisation imposée aux compagnies d'assurances.

On a maintenu la possibilité d'assigner devant les tribunaux parce qu'il semble impossible de priver quiconque du droit fondamental à un procès équitable.

Christian BROTCORNE (cdH)
Laurette ONKELINX (PS)
Annick LAMBRECHT (sp.a)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
Georges DALLEMAGNE (cdH)
Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 29 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 11/7 (nieuw)

Een artikel 11/7 invoegen, luidende:

“Art. 11/7. In de voornoemde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciester ingevoegd, luidende:

“Art. 42viciester. Elke natuurlijke personen die schade heeft geleden die voortvloeit uit lichamelijke letsels of psychische stoornissen ingevolge een terroristische aanslag of zijn rechthebbenden komen in aanmerking voor een in artikel 30bis bedoelde schadeloosstelling door het Waarborgfonds.

Er wordt rekening gehouden met de bedragen die het slachtoffer zou hebben ontvangen ter uitvoering van een verzekeringsovereenkomst, dan wel met enige andere vergoedingsinterventie.

In de toekomst kan het Waarborgfonds het recht van het slachtoffer op die interventies niet tegenwerpen; het Waarborgfonds wordt evenwel ten belope van de door hem toegekende vergoeding in de rechten gesteld van het slachtoffer ten aanzien van de verzekeraars, instellingen of instanties.

De subrogatie van het Waarborgfonds mag op generlei wijze afbreuk doen aan het recht van het slachtoffer op een volledige vergoeding.””

N° 29 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 11/7 (nouveau)

Insérer un article 11/7, rédigé comme suit:

“Art. 11/7. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciester rédigé comme suit:

“Art. 42viciester. Toute personne physique ayant subi des dommages résultant de lésions corporelles ou de troubles psychiques causés par un attentat terroriste ou ses ayants droit peuvent bénéficier d’une indemnisation versée par le Fonds de garantie visé à l’article 30 bis.

Il est tenu compte des sommes que la victime aurait touchées en exécution d’un contrat d’assurance ou de toute autre intervention destinée à l’indemniser.

Pour l’avenir, le Fonds de garantie ne pourra opposer le droit à ces interventions dont dispose la victime, mais elle sera subrogée, à concurrence de l’indemnisation qu’elle a accordée, dans les droits de la victime vis-à-vis des assureurs, institutions ou organismes.

La subrogation du Fonds de garantie ne peut porter aucune atteinte au droit à l’indemnisation intégrale de la victime.””

VERANTWOORDING

In overeenstemming met de aanbevelingen van de onderzoekscommissie “terroristische aanslagen” wordt afgestapt van het “subsidiare” stelsel, waarbij het slachtoffer zelf bij andere schuldenaars (verzekeringen, ziekenfonds enzovoort) de mogelijkheden voor schadeloosstelling moet uitputten. In de plaats daarvan wordt gekozen voor een “subrogatoir” stelsel, waarbij het Waarborgfonds zich tot die verschillende schuldenaars wendt na eerst het slachtoffer te hebben vergoed.

JUSTIFICATION

Conformément aux recommandations de la Commission Attentats, on abandonne le système “subsidaire” selon lequel la victime devrait épuiser les possibilités d’indemnisation par d’autres débiteurs (assurances, mutuelle, etc.) et on opte pour un système “subrogatoire”: c’est le Fonds de garantie de garantie qui se retourne contre ces divers débiteurs, après avoir indemnisé la victime.

Laurette ONKELINX (PS)
Christian BROTCORNE (cdH)
Annick LAMBRECHT (sp.a)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
Georges DALLEMAGNE (cdH)
Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 30 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 11/8 (*nieuw*)**Een artikel 11/8 invoegen, luidende:**

“Art. 11/8. In de voornoemde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciesquater ingevoegd, luidende:

“Art. 42viciesquater. Het Waarborgfonds vergoedt het slachtoffer of zijn rechthebbenden overeenkomstig de regels van het gemeen recht.

Indien het slachtoffer of diens rechthebbenden niet akkoord gaan met de beslissingen van het Waarborgfonds, kunnen zij dat Fonds dagvaarden voor de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar de aanslag heeft plaatsgevonden of van hun woonplaats.”

VERANTWOORDING

Het recht van de slachtoffers om beroep in te stellen is een fundamenteel recht.

N° 30 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 11/8 (*nouveau*)**Insérer un article 11/8, rédigé comme suit:**

“Art. 11/8. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciesquater rédigé comme suit:

“Art. 42viciesquater. Le Fonds de garantie indemnise la victime ou ses ayants droit conformément aux règles du droit commun.

En cas de désaccord avec la décision du Fonds de garantie, la victime ou ses ayants droit peuvent citer le Fonds de garantie devant le tribunal de première instance où s’est produit l’attentat, ou celui de son domicile.”

JUSTIFICATION

Le droit au recours des victimes est fondamental.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
 Georges DALLEMAGNE (cdH)
 Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 31 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 11/9 (*nieuw*)**Een artikel 11/9 invoegen, luidende:**

“Art. 11/9. In de voormelde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciesquinquies ingevoegd, luidende:

“Art. 42viciesquinquies. Het Waarborgfonds neemt onmiddellijk contact op met alle slachtoffers, hun rechthebbenden en hun advocaten, alsook met de als representatief erkende slachtofferverenigingen die zich tot hem hebben gewend of van wie de identiteit hem werd doorgegeven door de in artikel 7 bedoelde cel voor opvang en begeleiding.””

VERANTWOORDING

Gelet op het trauma van de slachtoffers van aanslagen moeten de overheidsinstanties blij kunnen geven van een proactieve aanpak.

N° 31 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 11/9 (*nouveau*)**Insérer un article 11/9, rédigé comme suit:**

“Art. 11/9. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciesquinquies, rédigé comme suit:

“Art. 42viciesquinquies. Le Fonds de garantie prend immédiatement contact avec l'ensemble des victimes, de leurs ayants droit et de leurs avocats, ainsi qu'avec les associations de victimes reconnues comme représentatives, qui se sont manifestés auprès d'elle ou dont l'identité lui a été communiquée par la cellule d'accueil et d'accompagnement visée à l'article 7.””

JUSTIFICATION

Vu le traumatisme subi par les victimes d'attentats, il est nécessaire que les instances de l'État puissent faire preuve de proactivité.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
 Georges DALLEMAGNE (cdH)
 Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 32 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 11/10 (*nieuw*)**Een artikel 11/10 invoegen, luidende:**

“Art. 11/10. In de voormelde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciessexies ingevoegd, luidende:

“Art. 42viciessexies. Binnen drie maanden na ontvangst van de lijst met de slachtoffers of van de in artikel 42viciessemel bedoelde vergoedingsaanvraag geeft het Waarborgfonds, bij een met redenen omkleed advies, te kennen of de schade volgens hem kan worden vergoed krachtens deze wet.””

VERANTWOORDING

Het vastleggen van strikte termijnen waarborgt een spoedige afwikkeling van de procedures, wat voor de slachtoffers van aanslagen prioritair is.

N° 32 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 11/10 (*nouveau*)**Insérer un article 11/10, rédigé comme suit:**

“Art. 11/10. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciessexies, rédigé comme suit:

“Art. 42viciessexies. Dans les trois mois de la réception de la liste des victimes, ou de la demande d’indemnisation visée à l’article 42duovingties, le Fonds de garantie indique, par avis motivé, si il estime que le dommage est de nature à être indemnisé en application de la présente loi.””

JUSTIFICATION

La fixation de délais stricts assure la célérité des procédures, qui est une priorité pour les victimes d’attentats.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
 Georges DALLEMAGNE (cdH)
 Olivier MAINGAIN (DéFI)

Nr. 33 VAN MEVROUW ONKELINX c.s.

Art. 11/11 (*nieuw*)**Een artikel 11/11 invoegen, luidende:**

“Art. 11/11. In de voormelde onderafdeling 4 wordt een artikel 42viciessepties ingevoegd, luidende:

“Art. 42viciessepties. § 1. Indien het Waarborgfonds besluit dat de schade moet worden vergoed en dat die schade kan worden bepaald, doet zij een definitief schadeloosstellingsaanbod.

Indien de schade niet volledig kan worden bepaald, stelt het Waarborgfonds de uitkering voor van een provisionele schadevergoeding, waarbij rekening wordt gehouden met de reeds gedragen kosten, de aard van de lichamelijke letsels en de psychische stoornissen, de geleden pijn alsmede het opgelopen nadeel ingevolge de reeds verstreken perioden van arbeidsongeschiktheid en invaliditeit.

§ 2. Indien de schade niet volledig kan worden bepaald, stelt het Waarborgfonds het slachtoffer voor een minnelijke medische expertise te organiseren, die wordt toevertrouwd aan een door het Waarborgfonds aangevozen arts en een door het slachtoffer gekozen arts.

De expertise kan worden tegengeworpen aan de verzekeraars, de Belgische Staat en om het even welke derde.

Naar het voorbeeld van het bepaalde in artikel 42viciester vallen de kosten van die expertise ten laste van het Waarborgfonds, dat over een subrogatiebevoegdheid beschikt jegens de in dit verband aansprakelijke verzekeraar(s).

§ 3. Binnen drie maanden nadat het expertiserapport is bezorgd, doet het Waarborgfonds een definitief schadeloosstellingsaanbod. Het slachtoffer beschikt over een termijn van drie maanden om dat aanbod te aanvaarden.

N° 33 DE MME ONKELINX ET CONSORTS

Art. 11/11 (*nouveau*)**Insérer un article 11/11, rédigé comme suit:**

“Art. 11/11. Dans la sous-section 4 précitée, il est inséré un article 42viciessepties, rédigé comme suit:

“Art. 42viciessepties. § 1er. Si le Fonds de garantie conclut qu’il y a lieu à indemnisation et que le dommage peut être déterminé, il fait une offre d’indemnisation à titre définitif.

Si le dommage ne peut être entièrement déterminé, le Fonds de garantie propose le versement d’une indemnisation provisionnelle qui tient compte des frais exposés, de la nature des lésions physiques et des troubles psychiques, de la douleur endurée et du préjudice résultant des périodes d’incapacité et d’invalidité déjà écoulées.

§ 2. Lorsque le dommage n’est pas susceptible d’être entièrement déterminé, le Fonds de garantie propose à la victime d’organiser une expertise médicale amiable, confiée à un médecin désigné par le Fonds de garantie et un médecin choisi par la victime.

L’expertise sera opposable aux assureurs, à l’État belge et à tout tiers.

A l’instar de ce que prévoit l’article 42trevingties, les frais de cette expertise sont pris en charge par le Fonds de garantie, lequel dispose d’un pouvoir de subrogation vis-à-vis de l’ (des) assureur(s) responsable(s) à cet égard.

§ 3. Dans les trois mois de la remise du rapport d’expertise, le Fonds de garantie fait une offre d’indemnisation à titre définitif que la victime peut accepter dans un délai de trois mois.

De aanvaarding geldt als dading.

Het bedrag van de schadevergoeding wordt binnen vijftien dagen uitbetaald.

§ 4. Ingeval beroep wordt ingesteld tegen een beslissing van definitieve schadeloosstelling van het Waarborgfonds, wordt het bedrag van de aan het slachtoffer voorgestelde vergoeding uitgekeerd in overeenstemming met § 3, als voorlopige vergoeding.””

VERANTWOORDING

Ook hier wordt beoogd invulling te geven aan een fundamentele eis van de slachtoffers, namelijk dat een opeenvolging van medische expertises moet worden voorkomen. Tegelijk moet zo een secundaire victimisering, in welke vorm ook, moeten worden voorkomen.

Een minnelijke regeling, onder de auspiciën van een overheidsinstantie en dus niet langer van de verzekeraars, alsook een snelle uitbetaling van de schadevergoeding, behoren tot de gewettigde bekommelingen van de slachtoffers van terroristische daden.

Bovendien spoort dit alles met de aanbevelingen van de onderzoekscommissie “terroristische aanslagen”.

L’acceptation vaut transaction.

Le montant de l’indemnisation est versé dans un délai de quinze jours.

§ 4. En cas de recours contre une décision d’indemnisation définitive du Fonds de garantie, le montant de l’indemnisation proposé à la victime est versé conformément au paragraphe 3, à titre d’indemnisation provisionnelle.””

JUSTIFICATION

Il s’agit, à nouveau, de la concrétisation d’une revendication fondamentale pour les victimes, celle d’éviter une multiplication des expertises médicales. Et, partant, d’empêcher tout phénomène de victimisation secondaire auquel celles-ci sont confrontées.

Une procédure amiable, sous l’égide d’une instance étatique, et non plus des assureurs, ainsi qu’un versement rapide d’une indemnisation, répondent aux préoccupations légitimes des victimes d’actes de terrorisme.

Elles vont, de plus, dans le sens des recommandations de la Commission Attentats.

Laurette ONKELINX (PS)
 Christian BROTCORNE (cdH)
 Annick LAMBRECHT (sp.a)
 Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)
 Georges DALLEMAGNE (cdH)
 Olivier MAINGAIN (DéFI)